

kému okruhu čtenářů vycházely v němčině, uvádíme jen jejich české názvy, publikace určené pro vědecké pracovníky psal v latině. Boháčovo jméno na těchto spisech bylo psáno někdy jako Bohacz nebo Bohatsch, Bohadsch, Bohadtsch. Jeho práce byly známy v celé habsburské monarchii i v zahraničí. Manžel Marie Terezie František Lotrinský vyzval Boháče, aby přírodovědecky prozkoumal Salcbursko. Ten nabídku přijal a rostliny i minerály, které při studiu získal, věnoval do sbírek vídeňských muzeí. Po léta budoval bohatou zoologickou a botanickou sbírku, kterou od jeho dědic koupil hrabě František Thun a zařadil ji do svých sbírek na zámku v Děčíně.

Boháč se po celý život zabýval přírodovědeckým zkoumáním Čech. Přípravoval

rozsáhlou publikaci Flora, Fauna et Historia lapidum regni Bohemiae, tedy spis popisující rostliny, živočichy a nerosty českého království. Práce zůstala nedokončena a její rukopis se ztratil. Cesta za výzkumem Šumavy se mu stala osudnou. Bouře a průtrž mračen ho zastihly při odjezdu z Klatov. Promokl, prochládl a s horečkou se vrátil do Prahy, aby vyhledal lékařskou pomoc. Jeho zdravotní stav se však rychle zhoršoval a v Praze v domě na Uhelném trhu umírá 17. října 1768. V zápise v matrice čteme: „Jan Boháč, doktor medicíny, zaopatřen posledními svátostmi, ve věku 44 let odevzdal svou duši Bohu dne 17. října a byl pohřben 19. října u farního kostela svatého Martina“.

Jan Křtitel Boháč promoval v červnu 1751 a zemřel v říjnu 1768 – pro jeho tvůrčí

činnost mu osud vyměřil pouhých 17 let. Tyto roky vyplnil přínosnou a obdivuhodně pilnou prací. Doktorskou disertací se stal průkopníkem elektroterapie. Z jeho díla se nejvíce cení spis o mořských živočíchích – poněkud překvapivě uznání pro autora pocházejícího ze země, která nemá moře. Boháčova doporučení pro rozvoj zemědělství a návrhy pro široké využití domácích rostlin jsou originální a neprávem upadly v zapomnění. Zaslouží uznání i pro moderní pojetí univerzitní výuky, když důsledně podporoval její reformy.

Použitá literatura uvedena na webové stránce Živy.

Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně

Debaty bez cenzury 3 Cluby J. E. Purkyně 2022–2023

Vyšel třetí svazek brožury k setkáním, pořádaným Českou lékařskou společností J. E. Purkyně, která prostřednictvím Clubů J. E. P. rozvíjí purkyňovskou tradici – rok 2023 uzavřel v pořadí již 33. Club. V tomto roce se Cluby věnovaly tématům zdravotnickým, méně zdravotnickým i nezdravotnickým, např. zdravotnictví po Mnichovu a za války, původu evropských populací z genetického hlediska nebo historii fotografie. Rovněž tématu umělé inteligence v medicíně, které je velmi aktuální, i problematice zaměstnávání zdravotnických pracovníků ze zahraničí. Závěrem zazněla

dvě vážná a kontroverzní témata – zda zdravotnické zákony příliš nekomplikují péči o pacienta a téma preventivního podání antibiotik. Videozáznamy z jednotlivých Clubů si lze přehrát – součástí knihy jsou QR kódy s odkazy.

Z úvodního slova prof. Štěpána Svačiny, předsedy České lékařské společnosti J. E. Purkyně, redakčně upraveno

Vydalo nakladatelství Axonite
v edici Postřehy, Mlečice 2023, 144 str.
Doporučená cena 350 Kč

Petra Hátlová, Roman Šmucler, Štěpán Svačina

DEBATY bez cenzury 3

„My jsme se v podstatě genetiky a fyziologiky nezměnili, a fyziologiky nezměnili, to, jsme stále lovcí a sběrači, to, co se všude kolem nás rychle změnilo, je prostředí, kam jsme došazeni, a nevíme si s ním rady.“

„...my tady máme všechny systémy a procesy, s germánskou důkladností, ale aplikujeme je se slovanskou nedůsledností.“

„Ve Spojených státech zkoušili umělou inteligenci nasadit na výpočty, kolik stojí pojistné v konkrétních situacích, a AI jim velmi rychle začala žádatelé rasově profilovat. Což byl hrozný průvih...“

„...nechápu, jak někdo může řík k lékařům, kterému nevěří, a řekne mu, že si ho bude natáčet.“

• 46 hostů
• 9 tematických večerů
• 9 zasvěcených diskusí
Uvnitř též QR kódy k videozáznamům

Cluby
J. E. Purkyně
2022–2023

edice Postřehy ONITE